

[Finansministeren.]

Der er ikke gjort forsøg på at gennemføre egentlige besparelser af den art, som spareudvalget må overveje, f. eks. vedrørende faste tilskudsbevillinger eller bevillinger, hvis nedsættelse vil kræve lovændring. Forslagets enkelte tal er således i visse henseender givetvis for lave. På den anden side er der på forslaget på samme måde som i fjor afsat en rund sum på 230 mill. kr. til imødegåelse af tillægsbevillinger, derunder eventuel forlængelse af gældende tilskudsordninger, men jeg tvivler på, at dette beløb vil slå til. Forslagets samlede tal for driftsudgifter må således nærmest siges at være i underkanten af det sandsynlige udgiftsbeløb. På den anden side er også indtægterne anslået med en vis forsigtighed, således at forholdet mellem forslagets samlede indtægter og udgifter forhåbentlig giver et ganske godt billede af den finansielle stilling.

Jeg skal i det følgende først gøre nærmere rede for de vigtigste forskydninger i udgifterne og indtægterne og derefter gå over til forskydningerne i den samlede statsfinansielle balance.

Lad mig begynde med udgifterne:

De samlede driftsudgifter udgør på regnskabet for 1949—50 2 273 mill. kr. og på det foreliggende forslag 2 151 mill. kr. Disse tal er imidlertid ikke helt nøjagtige udtryk for de virkeligt afholdte eller forventede udgifter. På den ene side er der bl. a. optaget visse afskrivningsposter på driftsregnskabet, som er af formel karakter, og på den anden side er visse driftsudgifter opført på formue-regnskabet uden om driftsregnskabet. Blandt de sidste skal jeg navnlig fremhæve udgifterne under udligningsfonden, som jo finanspolitisk set har samme virkning som de egentlige statsudgifter. Endvidere er driftsudgifterne vedrørende Grønland ikke medregnet.

Når man korrigerer regnskabstallene og forslagets tal for disse afvigelser, og når man på tilsvarende måde opgør udgifterne for indeværende finansår, således som de i øjeblikket tegner sig, kommer man til følgende resultat:

I finansåret 1949—50 var de samlede, reelle driftsudgifter 2 337 mill. kr. For indeværende finansår må regnes med samlede driftsudgifter på mellem 2 350 og 2 400

mill. kr., og på forslaget udgør de samlede driftsudgifter, opgjort på samme måde 2 322 mill. kr., altså lidt lavere. På baggrund af det, jeg lige sagde om, at forslagets tal nok var lidt i underkanten, vil jeg dog snarere tro, at de samlede driftsudgifter i 1951—52 vil komme til at ligge noget over 2 400 mill. kr. eller 3—4 pct. højere end i 1949—50. I disse tal er imidlertid ikke medregnet de nye forsvarsbevillinger, som heller ikke er optaget på forslaget, idet man ikke i øjeblikket kan sige noget om, hvorledes disse udgifter vil fordele sig på de forskellige konti og de enkelte finansår.

Der må således efter alt at dømme forventes en stigende linie i driftsudgifterne i de tre år, men jeg mener dog, at stigningen må betegnes som moderat set på baggrund af den almindelige løn- og prisstigning; og det må tages i betragtning, at nationalindkomsten i disse år er steget stærkere end lønninger og priser som følge af den udvidede produktion og beskæftigelse.

Til en nærmere belysning af, hvad det er, statens meget betydelige udgifter går til, kan jeg iøvrigt give følgende oplysninger baseret på regnskabet for 1949—50:

Af de samlede driftsudgifter medgår 160 mill. kr. til den egentlige administration. Heraf går 55 mill. kr. til skatte- og toldvæsen, medens de resterende godt 100 mill. kr. eller mindre end 5 pct. af de samlede udgifter fordeler sig på hele den øvrige administration inklusive rigsdag og kongehus, udenrigstjenesten m. m. Administrationsvirksomheden indenfor statsvirksomhederne er ikke medregnet, da den jo er et nødvendigt led i den forretningsmæssige drift.

Til undervisningsvæsenet medgik godt 280 mill. kr., til politi, domstole og fængselsvæsen 175 mill. kr. og til sundheds- og medicinalvæsen ca. 147 mill. kr. Militærvæsenet og det civile forsvar kostede 343 mill. kr. og folkekirken 15 mill. kr.

Til fremme af produktionen indenfor landbrug og fiskeri, skibsfart, luftfart, industri og handel, kystsikring og lignende er ialt anvendt godt 100 mill. kr.

Endelig er ca. 660 mill. kr. medgået til de forskellige sociale udgifter og 292 mill. kr. til rabatter og tilskud til billiggørelse af levnedsmidler.